TRŽIŠKI MUZEJ #8 | SEPTEMBER 2026

Muzejski firbc

Novičnik Tržiškega muzeja

Praznujmo skupaj!

Vstopamo v verjetno najbolj pester teden letošnjega tržiškega prazničnega leta. Pred tradicionalno Šuštarsko nedeljo se bosta odvili dve jubilejni slovesnosti - ob 60. obletnici pobratenja s francoskim mestom Ste-Marie-aux-Mines ter ob 100. obletnici podelitve mestnih pravic. S slednjim je povezan tudi izid fotomonografije, ki jo bomo predstavili na pogovornem večeru v Tržiškem muzeju. V Paviljonu NOB je na ogled nova začasna razstava Obuti v istovetnost, v okviru katere se sprašujemo o identiteti - Kdo smo? in Kako to pokažemo?. K naši muzejski identiteti sodijo tudi vedoželjnost, navdušenje nad dediščino in raznolikostjo ter igrivost, ki jih bomo radi delili z vami - zato Vas vabim, da preberete spodnja obvestila o naših dogodkih in se nam pridružite. Pokažimo, da imamo radi Tržič, našo dediščino in našo skupnost.

Na svidenje!

direktor Tržiškega muzeja
David Ahačič

AKTUALNO

TRŽIŠKI MUZEJ NA ŠUŠTARSKI NEDELJI

nedelja, 6. 9. 2025, od 10. do 18. ure

Tržiški muzej - Pollakova kajža

- **ogled** čevljarske in drugih stalnih razstav ter Gašperjeve podstrehe
- **igre za otroke** na muzejskem vrtu
- **kamišibaj** na muzejskem vrtu ob 11.30 in 15.30
- **kulinarična ponudba**: *ajdov šmorn*

Kurnikova hiša

- **ogled** stalne razstave
- **pokušina** ***tržiške flike***

Stojnica Tržiškega muzeja v mestnem jedru

- **ponudba muzejske trgovine**
- **kolo sreče**: *"Zavrti kolo in zadeni šuštarsko nagrado."*

Fužina Germovka

- **ogled** stalne razstave
- **delavnica izdelovanja medaljona**

Galerija Paviljon NOB

- **razstava** ***Obuti v istovetnost***

Na Šuštarsko nedeljo vabimo na detektivsko pot po Tržiču, namenjeno predvsem družinam. Po mestu bo razporejenih **7 točk**, na vsaki bo naloga, povezana s Tržičem in vsebinami razstave, ki je na ogled v Paviljonu NOB. Pot boste lahko začeli v katerikoli naši enoti, povsod bodo na voljo navodila in zemljevidi. Sladka nagrada za izpolnjeno nalogo pa vas bo čakala v Tržiškem muzeju.

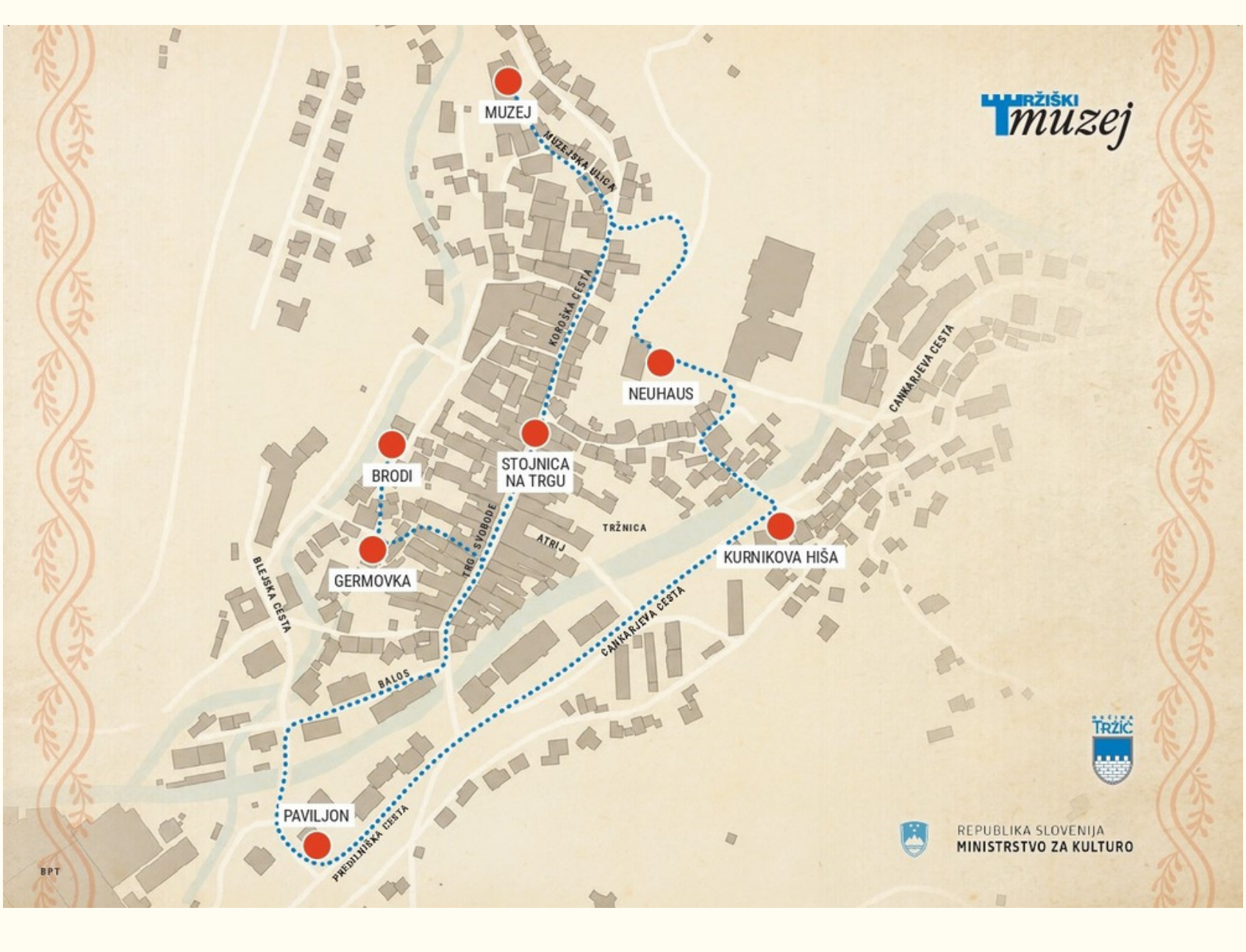

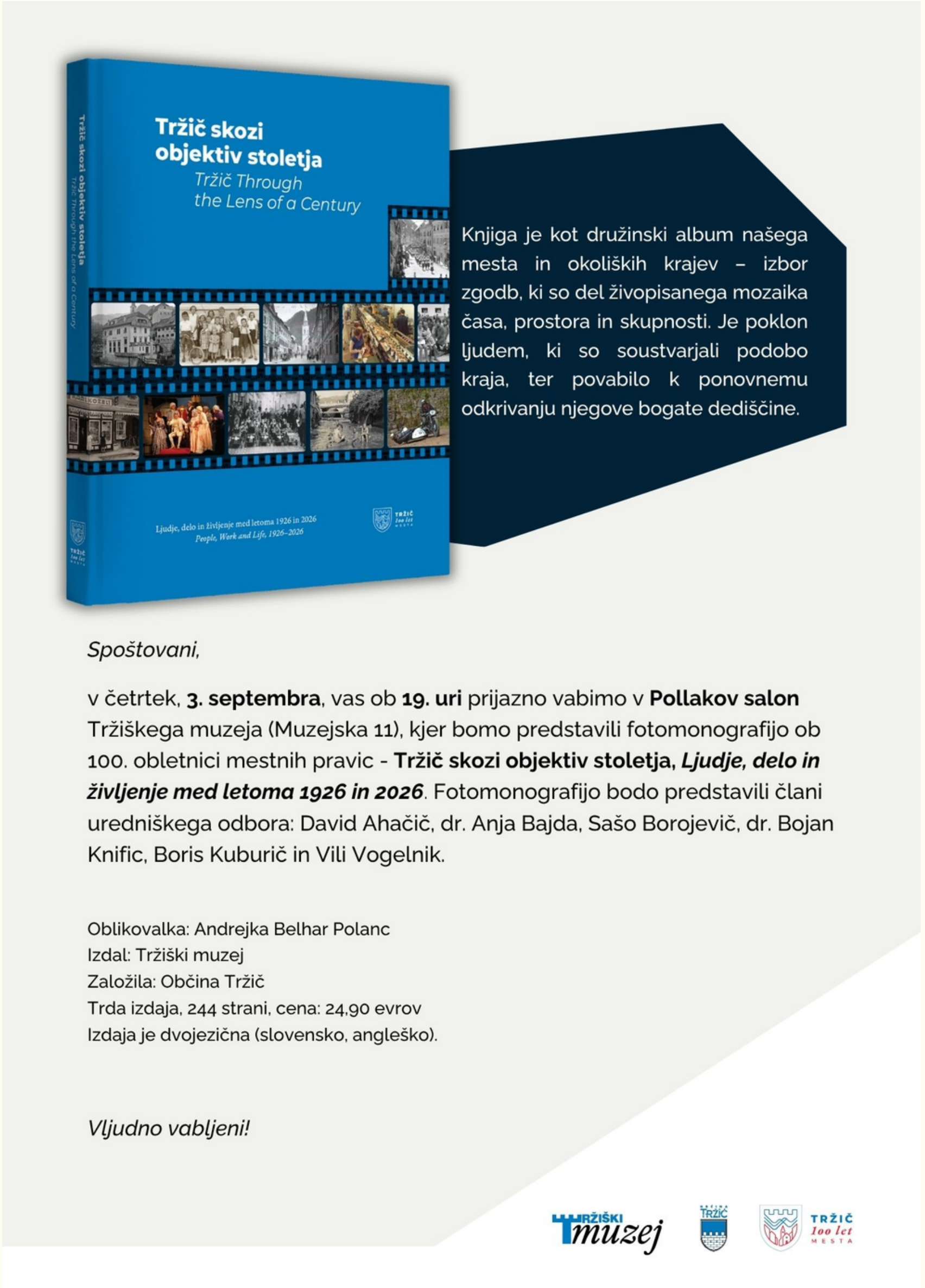
Tržič skozi objektiv stoletja
Tržič Through the Lens of a Century
Ljudje, delo in življenje med letoma 1926 in 2026
People, Work and Life, 1926–2026

Knjiga je kot družinski album našega mesta in okoliških krajev – izbor zgodb, ki so del živopisanega mozaika časa, prostora in skupnosti. Je poklon ljudem, ki so soustvarjali podobo kraja, ter povabilo k ponovnemu odkrivanju njegove bogate dediščine.

Spoštovani,

v četrtek, **3. septembra**, vas ob **19. uri** prijazno vabimo v **Pollakov salon** Tržiškega muzeja (Muzejska 11), kjer bomo predstavili fotomonografijo ob 100. obletnici mestnih pravic - **Tržič skozi objektiv stoletja, *Ljudje, delo in življenje med letoma 1926 in 2026***. Fotomonografijo bodo predstavili člani uredniškega odbora: David Ahačič, dr. Anja Bajda, Sašo Borojević, dr. Bojan Knific, Boris Kuburič in Vili Vogelnik.

Oblikovalka: Andrejka Belhar Polanc
Izdal: Tržiški muzej
Založila: Občina Tržič
Trda izdaja, 244 strani, cena: 24,90 evrov
Izdaja je dvojezična (slovensko, angleško).

Vljudno vabljeni!

DO 3. OKTOBRA JE ODPRTA RAZSTAVA OBUTI V ISTOVETNOST

Obuti v istovetnost
Obuvala, ki sporočajo etnične in druge pripadnosti

Razstava, postavljena v Galeriji Paviljon NOB, govori o istovetnosti oz. identiteti, ki se kaže tudi prek obuval. Identiteto določajo okoliščine, v katere smo rojeni, ustvarjamo jo sami z odločitvami, navadami in načinom življenja. Etnične, narodne, nacionalne … identitete se ne izražajo le skozi skupni jezik, zgodovinski spomin ali pripovedi o skupnem izvoru. Ustvarjajo in potrjujejo se v vsakdanjem življenju. Pomembno mesto imata tudi oblačilna in obutvena dediščina, saj praviloma stara oblačila in obuvala omogočajo, da pripadnost postane vidna.

Razstava razkriva zanimivosti iz celega sveta. V Severni Ameriki so bili mehki usnjeni **mokasini** staroselskih ljudstev prilagojeni različnim pokrajinam. Njihovo okrasje in način izdelave sta lahko razkrivala plemensko pripadnost. **Kavbojski škornji** so iz praktične jahalne obutve prerasli v enega najbolj prepoznavnih simbolov ameriškega Zahoda. V Južni Ameriki so obuvali preproste usnjene sandale **ojota**. Masaji v Afriki so nekoč izdelovali **sandale** iz goveje kože, pozneje iz avtomobilskih gum. Stari Egipčani so nosili **sandale** iz papirusa, palmovih vlaken ali usnja. Leseni sandali z značilnim čepkom med prsti, **paduke**, so bili simbol indijske skromnosti in duhovnosti. Čevlji za **lotosova stopala** so bili na Kitajskem namenjeni ženskam s tesno povitimi stopali, kajti drobna stopala so ponekod stoletja veljala za ideal lepote in znak visokega družbenega položaja. Polstene škornje **valenke**, izdelane iz ovčje volne, so razvili v Rusiji za ostre zime vzhodne Evrope. Inuiti so obuvali **kamike**, škornje, izdelane iz kože severnih jelenov ali tjulnjev. Avstralski Aborigini so večinoma hodili bosi, ponekod pa so uporabljali preproste **sandale** iz rastlinskih vlaken. V Evropi in širše v svetu so poleg raznovrstnih čevljev in škornjev lokalne in regionalne pripadnosti sporočala drugovrstna, po izvoru praviloma starejša obuvala – med njimi **opanke**, **cokle** in **espadrile**.
V obdobju prebujanj narodnih zavesti so marsikje postala prepoznavni znak narodnosti.

Tudi letošnjo razstavo spremlja katalog, na razstavi je seveda predstavljena tudi obutvena dediščina Tržičanov. Ti so pred sto leti, ko Tržič postal mesto, nosili ***rančoše***, kakor so imenovali visoke čevlje z vezalkami, ravno tedaj so se v Tržiču uveljavljali ***špangarji*** – to so bili ženski čevlji s peto in paščkom prek narta. Bolj modno opravljeni moški so v Tržiču tedaj nosili nizke čevlje, nekateri nizke škornje. Že kmalu po letu 1926 pa v Tržiču začnejo izdelovati ***gandice*** – preproste sandale, ki so ime dobile po Indijcu Mahatma Gandhiju. Nekaj omenjenih obuval je mogoče videti na občasni razstavi, več in podrobneje pa je obutvena dediščina Tržičanov predstavljena na stalni razstavi v Pollakovi kajži, kjer je mogoče videti, kaj so imeli Tržani na nogah okoli leta 1926.

In še ena dragocenost, ki jo je mogoče videti na razstavi: na ogled postavljeni škornji ***meksikajnarji***, ki smo jih v Tržiškem muzeju dobili v letošnjem letu.

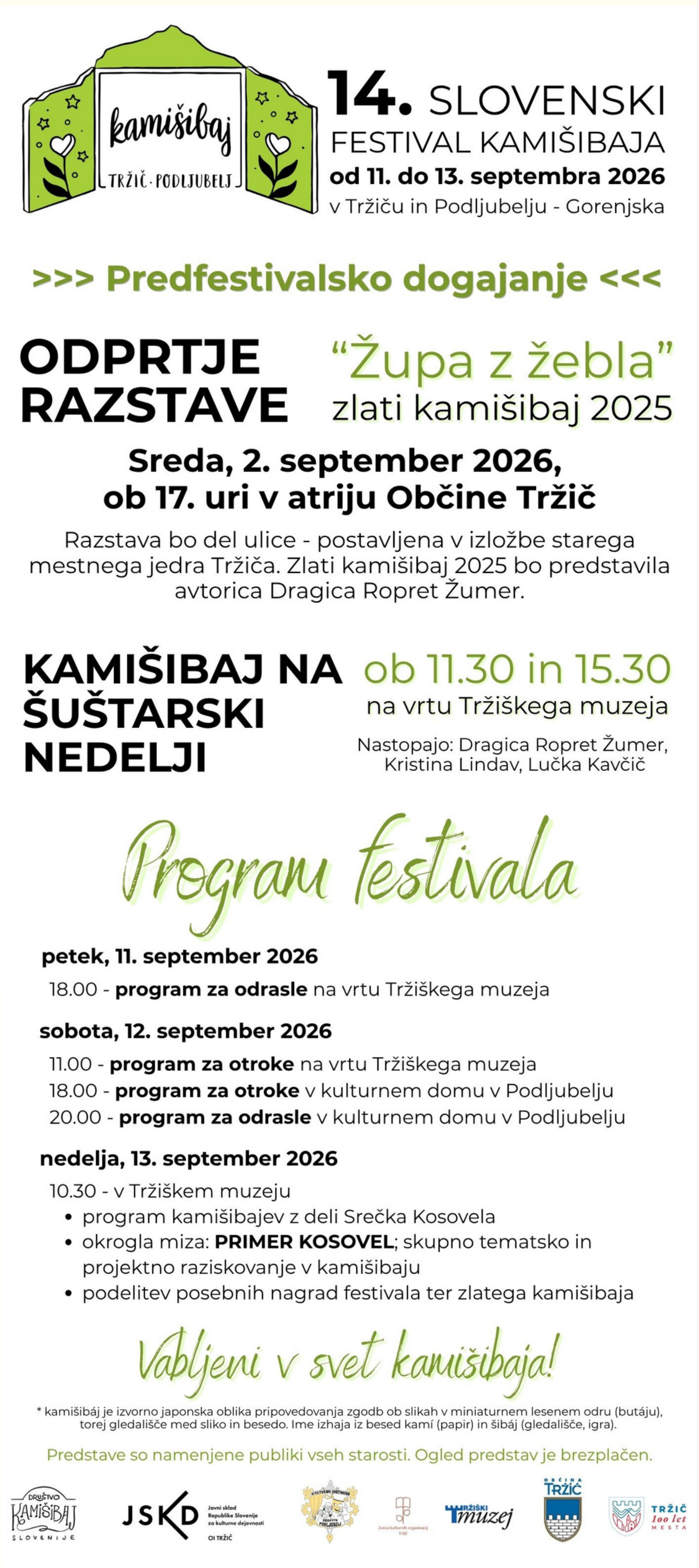
kamišibaj
TRŽIČ · PODLJUBELJ

14. SLOVENSKI FESTIVAL KAMIŠIBAJA
od 11. do 13. septembra 2026
v Tržiču in Podljubelju - Gorenjska

>>> Predfestivalsko dogajanje <<<

ODPRTJE RAZSTAVE "Župa z žebla" zlati kamišibaj 2025

Sreda, 2. september 2026, ob 17. uri v atriju Občine Tržič

Razstava bo del ulice - postavljena v izložbe starega mestnega jedra Tržiča. Zlati kamišibaj 2025 bo predstavila avtorica Dragica Ropret Žumer.

KAMIŠIBAJ NA ŠUŠTARSKI NEDELJI ob 11.30 in 15.30
na vrtu Tržiškega muzeja
Nastopajo: Dragica Ropret Žumer, Kristina Lindav, Lučka Kavčič

Program festivala

petek, 11. september 2026
18.00 - **program za odrasle** na vrtu Tržiškega muzeja

sobota, 12. september 2026
11.00 - **program za otroke** na vrtu Tržiškega muzeja
18.00 - **program za otroke** v kulturnem domu v Podljubelju
20.00 - **program za odrasle** v kulturnem domu v Podljubelju

nedelja, 13. september 2026
10.30 - v Tržiškem muzeju
- program kamišibajev z deli Srečka Kosovela
- okrogla miza: **PRIMER KOSOVEL**; skupno tematsko in projektno raziskovanje v kamišibaju
- podelitev posebnih nagrad festivala ter zlatega kamišibaja

Vabljeni v svet kamišibaja!

* kamišibáj je izvorno japonska oblika pripovedovanja zgodb ob slikah v miniaturnem lesenem odru (butáju), torej gledališče med sliko in besedo. Ime izhaja iz besed kamí (papir) in šibáj (gledališče, igra).

Predstave so namenjene publiki vseh starosti. Ogled predstav je brezplačen.

Na vrtu Tržiškega muzeja
-vstop prost-

Nastopajoči:
– humoristična skupina SMEH
– dramska skupina AVANTURA
– odrasla igralska skupina KUD Podljubelj.

Gledališki večer s kratkimi prizori, poezijo, improvizacijo in vsem, kar je gledališkega.

Kako hitro povedati, predati, nasmejati, ganiti, prestrašiti, nagovoriti.

info: kat20.pogacnik@gmail.com

ZGODILO SE JE

KONCERTI OB DVORCU NEUHAUS

Poletne glasbene večere ob dvorcu Neuhaus smo v ponedeljek, 24. avgusta, zaokrožili z nastopom **Marije Ahačič Pollak, vokalne skupine Plamen in Pihalnega orkestra Tržič**. Na prekrasen poletni večer so v enkratnem ambientu dvorca Neuhaus in parka Radetzky zazvenele dobro znane melodije v izjemni izvedbi vokalne skupine Plamen, nastopila je tudi domačinka **Eva Moškon** ter vrhunska solista: kitarist **Timotej Kosovinc** in violončelistka **Cristina Basili**.

Tri avgustovske ponedeljke so bili ob dvorcu Neuhaus z nami **Ditka s triom in Ferijem Lainščkom**, predstavili so program Ljubim te, ljubim, ljubezen, pevka **Kristina Oberžan z bandom Lovilci sanj**, njihov program je obsegal uglasbeno poezijo slovenskih pesnikov v izboru **dr. Mirana Košute**, kot zadnji pa nam je večer postregel z napevi od »*Šuštarja*« preko »*nitk*« do »*Sem Tržičan*«.

Udeležba na zadnjem koncertu je bila res izjemna, za veličastno izvedbo bi se radi najprej zahvalili glasbenikom, takoj za njim milostnemu vremenu ter celotni tehnični in organizacijski ekipi in ostalim izvajalcem: Klemnu Bohincu, ki je skrbel za osvetlitev in ozvočenje za koncert, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Tržič za postavitev odra in zdravstveni nadzor, restavraciji Firbc okn, ki je priskočila na pomoč žejnim in lačnim nastopajočim in sodelavcem Tržiškega muzeja, ki so postorili številne bolj in manj vidne naloge, povezane s pripravo in izvedbo koncertov. Občini Tržič se zahvaljujemo za zaupanje organizacije glasbenih večerov in se veselimo prihodnjega poletja ter vašega obiska!

ODPRTJE RAZSTAVE OBUTI V ISTOVETNOST

V četrtek, 27. avgusta 2026, je bila v Galeriji Paviljon NOB odprta razstave *Obuti v istovetnost*, ki smo jo v Tržiškem muzeju pripravili v duhu bližajoče se Šuštarske nedelje. Razstava opozarja, da so obuvala mnogo več kot zgolj zaščita nog. Z njimi izražamo pripadnost, ugled, vrednote in življenjski slog. Z izbiro obuval lahko razkrivamo lokalno, regionalno ali etnično pripadnost, ob obuvalih se lahko spominjamo lastnih korenin in potovanj v tuje dežele.
Razstavo so predstavili njeni avtorji – dr. Bojan Knific, David Ahačič in Sonja Koren Valjavec –, s spodbudnimi besedami jo je odprl župan Peter Miklič, s kulturnim programom je odprtje s finsko in dvema tržiškima pesmima lepo zaokrožila družina Zupan.

PORTRETI ČASTNIH OBČANOV IZPOD ČOPIČEV ČLANOV KULTURNEGA DRUŠTVA TRŽIŠKIH LIKOVNIKOV

V kontekst praznovanja 100. obletnice mestnih pravic sodi tudi razstava portretov častnih občanov Tržiča, ki so jo pripravili člani KD tržiških likovnikov pod vodstvom predsednice Francke Globočnik. Odprli smo jo v ponedeljek, 24. avgusta v Galeriji Atrij, in z njo izpostavili dosežke prejemnikov najvišjih občinskih priznanj ter vsem obiskovalcem ponudili zgled za ustvarjalno in požrtvovalno delo v lokalnem ali globalnem okolju. Naziv častni občan Občine Tržič se namreč podeljuje posamezniku za življenjsko delo in izjemen prispevek k razvoju, kakovosti življenja ali prepoznavnosti Tržiča; med njimi najdemo športnike, gospodarstvenike, kulturnike in druge osebnosti, ki so pustili trajen pečat v lokalni skupnosti in ponesli dobro ime Tržiča v svet.

DRUŠTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH V GALERIJI KULTURNEGA CENTRA TRŽIČ

Skupina slabovidnih likovnih ustvarjalk se je po desetih letih zopet predstavila v Galeriji Kulturnega centra Tržič z razstavo Naš pogled. Razstava obiskovalcem približuje štiri osebne poglede na naravo, človeka, domače okolje in življenje ter poudarja, da sveta ne zaznavamo le z očmi, temveč tudi skozi spomin, občutke, dotik in izkušnje. Ob odprtju je bil predstavljen tudi proces ustvarjanja avtorjev, dogodek pa so z nagovori in glasbenim programom, za katerega je poskrbel Gaber Černilec, zaokrožili v prijeten kulturni večer.

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE

Tudi letos smo se tri avgustovske torke družili na poletni počitniških delavnicah za otroke.
Prvi torek smo praznovali rojstni dan Vojteha Kurnika in izdelovali igrače. Izdelali smo vrtavko in Jakobovo lestev.

Na drugi delavnici smo si ogledali razstavo Naš pogled, ki jo je v Kulturnem centru Tržič pripravilo Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj. Za zaznavanje sveta okoli sebe smo poskusili uporabiti vsa čutila in ugotovili, da je naš vid resnično zelo pomemben. Na delavnici smo ustvarili svoje tipne slike.

Zadnji torek smo spoznavali rastline, ki jih lahko naberemo na vrtu ali na travniku in jih uporabimo v prehrani, za zdravje ali lepoto. Spekli smo žemljice z zelišči, pripravili zeliščno skuto in zeliščno maslo in si iz vsega tega naredili odlično malico.

ZMAJEV DAN NA MUZEJSKEM VRTU

V soboto, 8. avgusta je bilo na muzejskem vrtu cel dan živahno. Po vrtu so se sprehajali lokostrelci, metalci sekir, pripovedovalci zgodb, orožarji, proti večeru tudi čisto pravi žonglerji. Obiskovalci so si lahko ogledali pravo zmajevo lobanjo, poizkusili srednjeveško pivo, potežkali pravi meč, se igrali srednjeveške igre in izdelali spominski kovanec. Zmajev dan v izvedbi KUD Ampus je bil dobro obiskan, za pravljičen zaključek dneva pa je poskrbela skupina Čupakabra s predstavo Z zmaji okrog sveta.

Radi obiskujete Tržiški muzej? Vas zanimajo (krajevna) zgodovina, etnologija, razvoj obrti, umetnost? Ste prijatelj Tržiškega muzeja in se vam zdi naše delo pomembno? Potem vas prosimo, da to sporočilo posredujete tudi drugim, ki bi jih morda pritegnilo, a našega muzeja še ne poznajo ali še niso prejemniki našega novičnika.
Če bi radi prejemali novičnik, se lahko prijavite nanj preko spletne strani Tržiškega muzeja www.trziski-muzej.si/ ***ALI*** *preko e-naslova trziski.muzej@guest.arnes.si*

Tržiški muzej
Muzejska ulica 11
4290 Tržič

www.trziski-muzej.si